

Seminaria magisterskie, oferta dla studentów II semestru kognitywistyki II st. (2015/16)

dr hab. Paweł **Bytniewski** (Zakład Antropologii Kulturowej)

Kulturowa teoria widzenia

Seminarium poświęcone jest problematyce świadomości wzrokowej ukształtowanej w historii praktyk i teorii reprezentacji wizualnej. Swym zainteresowaniem obejmuje zarówno świadectwa doświadczeń artystycznych, refleksję filozoficzną, jak i naukowe dociekania dotyczące tytułowej kwestii. Znaczący poznawczo udział doświadczenia wzrokowego w ludzkiej wiedzy zawsze silnie kształtował nasz stosunek do reprezentacji. W jaki sposób świadomość wzrokowa, historycznie kształtowana wokół tego doświadczenia, zmieniała się w czasie pod wpływem przemian w naukach, filozofii, w technikach reprezentacji wizualnej? W jaki sposób z kolei ukształtowana przez wiedzę świadomość wzrokowa urabiała doświadczenie w jego formach widzialności?

*

dr hab. Barbara **Gawda** (Instytut Psychologii)

Mechanizmy emocjonalne i poznawcze zachowań ludzkich

1. Relacje pomiędzy poznaniem a emocjami
2. Uwarunkowania percepcji wzrokowej (np. złudzeń optycznych)
3. Wpływ nastawienia na percepcję
4. Wpływ schematów poznawczych na ocenę kompetencji osób
5. Schemat dziecięcości a postrzeganie osoby
6. Schemat piękna vs schemat brzydoty a percepcja innych
7. Plastyczność poznawcza vs sztywność poznawcza a funkcjonowanie w sferze społecznej
8. Sztywność poznawcza a formy komunikacji
9. Pamięć autobiograficzna: mechanizmy konstruowania historii osobistych
10. Pamięć węchowa: znaczenie bodźców węchowych w kodowaniu informacji

Opis wkrótce

*

dr hab. Piotr **Giza** (Zakład Logiki i Kognitywistyki)

Sztuczna inteligencja i jej zastosowania, kognitywistyka nauki, filozofia informatyki

Opis:

Sztuczna Inteligencja i jej wybrane zastosowania w różnych dziedzinach.

Zagadnienia związane z zastosowaniem metod wypracowanych w ramach kognitywistyki i sztucznej inteligencji, w tym także metod programowania w języku LISP, do szeroko pojętych badań dotyczących nauki, obejmujących takie zagadnienia jak wyjaśnianie, odkrycie naukowe, czy zmiana schematów pojęciowych.

Ponadto zagadnienia związane z szeroko pojętą refleksją filozoficzną nad współczesnymi i historycznymi problemami informatyki.

*

dr hab. Marek **Hetmański** (Zakład Ontologii i Teorii Poznania)

Aktywna rola języka w kształtowaniu się zjawisk umysłowych

Celem seminarium jest praca ze studentami nad sformułowaniem tematów prac magisterskich na pograniczu takich dziedzin jak epistemologia, filozofia umysłu, językoznawstwo kognitywne czy filozofia języka. Dyskutowana będzie szeroko rozumiana rola języka - kategorii pojęciowych, analogii, metafor - w kształtowaniu się takich własności zjawisk umysłowych jak świadomość i

samoświadomość, refleksyjność czy dyskursywność. Omawiane będą koncepcje takich psychologów, filozofów i kognitywistów jak L. Wygotsky, L.

Wittgenstein, J. Bruner, D. Olson, J. Fodor, G. Lakoff, M. Turner, J. Fauconnier. Studenci w oparciu o przestudiowane (w pierwszym semestrze) zagadnienia i teksty sformułują (w drugim) własne tematy badawcze do opracowania (w trzecim) w pracy dyplomowej.

*

prof. dr hab. Wiesław **Kamiński** (Instytut Informatyki)

Seminarium informatyki kognitywnej

Tematyka seminarium: psychorobotyka, sztuczna świadomość, układy uczące się, systemy ekspertowe.

Tematyka szczegółowa:

1. Zachowania społeczne i kulturowe w hordzie/roju robotów autonomicznych.
2. Teoria świadomości, sztuczna świadomość funkcjonalna (wzrokowa, motoryczna).
3. Układy uczące się i ich funkcje kognitywne: pamięć asocjacyjna, rozpoznawanie skojarzeniowe, kojarzenie wieloaspektowe.
4. Wnioskowanie niemonotoniczne, wnioskowanie podważalne; modelowanie argumentacji: abstrakcyjne i strukturalne.

*

prof. dr hab. Henryk **Kardela** (Zakład Językoznawstwa Kognitywnego, Instytut Anglistyki)

Język perswazji publicznej

Seminarium poświęcone jest analizie lingwistycznej strategii perswazji językowej stosowanej w tekstach/wypowiedziach publicznych, reklamie i manipulacji językowej. Za podstawę do rozważań nad językiem w tym obszarze przyjęto ramy teoretyczne językoznawstwa kognitywnego, w szczególności pragmatyki kognitywnej obejmującej modele gramatyki kognitywnej Ronalda Langackera, metafory konceptualnej George'a Lakoffa i Marka Johnsona, modelu integracji konceptualnej Gilles'a Fauconniera i Marka Turnera, a także gramatyki konstrukcji Adele Goldberg. Możliwe jest także przyjęcie przez seminarzystów szeroko pojętej nie-kognitywistycznej opcji pragmatycznej związanej z teorią czynności (aktów) mowy Johna Austina, Johna Searle'a, H.P. Grice'a lub teorią relewancji Dana Sperbera i Deidre Wilson.

Przykłady tytułów prac magisterskich:

Orwell wiecznie żywy. Analiza współczesnego dyskursu politycznego.

Język VI RP—analiza językowa haseł *Muzeum IV RP*.

Metafory konceptualne w przemówieniach prezydenta Baracka Obamy.

Kreowanie świata we współczesnych wypowiedziach polityków.

Perswazja w reklamie. Podejście kognitywne.

Kognitywna analiza kłamstwa.

*

dr hab. Andrzej **Kapusta** (Zakład Antropologii Kulturowej)

Wiedza ukryta, ucieleśnienie i podejmowanie decyzji

Przedmiotem seminarium będą procesy podejmowania decyzji z perspektywy ludzkiego doświadczenia. Punktem wyjścia będą trzy aspekty ludzkiej subiektywności: (1) ucieleśnienie z podstawowym antagonizmem podmiot-przedmiot i przedmiot-ciało. (2) czasowość z antagonizmem domyślnie przeżywanego i jawnie doświadczanego czasu, oraz (3) intersubiektywność ze złożonymi dialektykami przyjmowania określonej perspektywy i rozróżnienia ja-inny. Wszystkie te wymiary

uczestniczą w procesie podejmowania decyzji i znajdują wsparcie w odkryciach z zakresu neurokognitywistyki, psychologii i nauk społecznych.

Tematyka

1. Spór o paradygmat nauk kognitywnych
2. Wiedza ukryta i ucieleśnienie
3. teorie podejmowania decyzji
4. Wymiary ludzkiego doświadczenia: podmiotowość, czasowość, intersubiektywność
5. Fenomenologia i nauki o poznaniu
6. Antropologia ciała
7. Podejmowanie decyzji i jego patologie

*

dr hab. Jolanta **Kociuba** (Zakład Antropologii Kulturowej)

Badania jakościowe psychologicznych procesów poznawczych i emocjonalnych

Proponowanym wątkiem tematycznym w ramach seminarium będzie badanie prawidłowego przebiegu procesów poznawczych: procesów uwagowych, percepcyjnych oraz tzw. funkcji wykonawczych. Osobnym przedmiotem badań będą treściowe i formalne właściwości struktur poznawczych. Problematyka seminarium dotyczyć będzie także związków procesów poznawczych z procesami emocjonalno-motywacyjnymi.

Podstawę metodologiczną tematyki seminarium będą stanowić następujące zagadnienia:

- status danych jakościowych w naukach społecznych
- metody badań jakościowych w psychologii
- postulat łączenia analizy ilościowej z analiza jakościową danych empirycznych
- przykłady badań jakościowych w praktyce psychologicznej
- metoda biograficzna jako sposób pozyskiwania danych
- narracyjne podejście w badaniach jakościowych
- metoda teorii ugruntowanej w danych (MTU)
- fenomenologiczne podłoże badań jakościowych

*

dr hab. Krzysztof **Kosior** (Zakład Religioznawstwa i Filozofii Wschodu)

Doświadczenie religijne i medytacja w ujęciu kognitywistycznym

Ponad stuletnie badania nad doświadczeniem religijnym (mistycznym; W. Jamesa *Varieties ...* z 1902 r.) początkowo były zdominowane przez zwolenników jego uniwersalnej jedności i autonomiczności (perennializm, esencjalizm). Począwszy od lat 80-ch minionego wieku przewagę zyskują badacze przypisujący mu charakter konceptualny (konstruktywizm, kontekstualizm). W tym ostatnim okresie podjęto także badania nad medytacją (na Wschodzie praktyką religijną) jako szczególną aktywnością umysłową. Ich wyniki mogą nie tylko wiążąco wpłynąć na charakter powyższego sporu, ale także prowadzić do podejmowania efektywnych prób formułowania naturalistycznej, ogólnej teorii umysłu. W trakcie zajęć studenci określają tematykę swoich zainteresowań, a następnie zagadnienie do opracowania i prezentują przygotowane przez siebie referaty, treściowo wchodzące w zakres przygotowywanej pracy dyplomowej oraz uczestniczą w dyskusji odnoszącej się do ich zawartości.

*

dr hab. Cezary **Mordka** (Zakład Estetyki)

Umysł, mózg, (nie) świadomość, działanie

Problematyka seminarium obejmuje szerokie pole problemów związanych ze strukturą umysłu (zagadnieniem wolności, percepcji, rozumowania, pamięci, języka, emocji) pochodzeniem umysłu, powiązaniem aktywności umysłowej z mózgiem jako realizatorem aktywności umysłowej, oraz naturą i odmianami (nie) świadomości. Do obszaru problemowego seminarium należy koneksja umysłu z psychiką (a także temperamentem, osobowością, płciowością i wiekiem). Meta-założeniem analizowanej problematyki jest rozumienie bytu ludzkiego jako podmiotu nieautonomicznego (działającego z nie własnych motywów).

*

dr hab. Grzegorz **Wójcik** (Instytut Informatyki)

Seminarium neuroinformatyki

Na seminarium będzie poruszana problematyka biocybernetyki, neuroinformatyki, telemedycyny i inżynierii biomedycznej. Studenci kognitywistyki będą mieć okazję do zetknięcia się z zagadnieniami psychologii eksperymentalnej i analizy danych elektroencefalograficznych metodami informatycznymi. Z drugiej strony zapewniona zostanie możliwość rozwoju w kierunku neuronauki obliczeniowej i modelowania fragmentów mózgu. Zapewnimy możliwość podejścia do zagadnień zarówno od strony humanistycznej jak i inżynierskiej.

*